

afgjort — afgjort paa den naturlige og retfærdige Maade —, afgjort altsaa uden nogen Medvirkning eller Indvirkning fra Rigsdagens Side. Jeg skal fremhæve, hvorpaa jeg støtter denne min Paastand, da jeg anseer det for at være af stor Betydning, at ogsaa dette Spørgsmaal, ligesaa vel som det foregaaende, kommer til at staae saa klart og fast som muligt, inden vi gaae videre med Hensyn til Afgjørelsen af Nogetsomhelst. Hvad jeg i den Henseende vil fremhæve, er en meget mærkelig Udtalelse, i et mærkeligt Møde i Slutningen af den Aste Sessions 1ste Afnit, af den nuværende Udenrigsminister og daværende Premierminister. At denne Udtalelse netop, jeg kan vel sige det, slaaer det fast, som jeg her har tilladt mig udførligt at udvikle, skal jeg, med den ærede Formands Tilladelse, nærmere godtgjøre, ved at oplæse nogle kortfattede men indholdsrige Utringer af den daværende Premierminister. Han siger nemlig: „Jeg kan og skal naturligvis ikke her indlade mig paa Grundtrækkene af en eventuel Fællesforfatning eller dens Form eller noget dertil Hørende; thi det ligger ikke for, og jeg har allerede nævnt, hvorfor det ikke kan ligge for, men Saameget kan Enhver læse sig til i Kundgjørelsen af 28de Januar, at, hvad der er Gjenstand for Fællesforfatningen og deri Declareret og betegnet som Fællesforfatningsgjenstande, vil blive underkastet Behandling af en Fællesrepræsentation. Man kunde maaskee endnu mene, at en eventuel Fællesforfatning muligens vilde blive bygget paa Grundsaetninger, som ikke kunde antages, og herved tage Hensyn til et Exempel fra tidligere Tid, som man kunde paaberaabe sig og maaskee har paaberaabt sig, nemlig den fgl. Kundgjørelse af 28de Januar 1848. Jeg har imidlertid allerede tidligere, skjøndt ikke i nærværende Sessjon, haft Leilighed til at udtale, at det ikke er min Mening, og jeg kan tilføie, det er heller ikke Ministeriets Mening, har aldrig været og vil aldrig blive det, at følge den Grundsaetning i Henseende til Deelagtighed i Repræsentationen, som er udtalt i Kundgjørelsen af 1848.“

Jeg vil nu slutte denne Række Betragtninger med at gjentage, at jeg anseer det for at

være af største Betydning, hvilket Forslag der end bliver vedtaget, at vi med Hensyn til de af mig anførte Hovedpuncter, gaae over til Afgjørelsen med den Bevidsthed, jeg her har tilladt mig at fremsætte. Jeg troer, at disse Puncter ere de egentligt brændende; men jeg troer, at en Opfattelse af dem fra vor Side, som den af mig fremsatte, vil kunne fremkalde Beroligelse i Hertugdømmerne, forsaavidt man nemlig skulde mene, at den danske Rigsdag sit en, om end ogsaa kun indirecte, Indflydelse derpaa. Men, da det nu er givet, at dette ikke er Tilfældet, holder jeg mig overbeviist om, at der iøvrigt ikke skal kunne paavises Noget — jeg taler ikke om Sproget; thi det er en Selsølgje, hvad der i den Henseende maa gjælde, — men at man iøvrigt ikke skal kunne paavise Noget, hvorved der kan tales om en særlig Interesse for Hertugdømmerne. Det er ganske klart, at der kan tænkes meget forskellige Anskuelser, f. Ex. med Hensyn til Valgmaaden, som den ærede Ordfører bemærkede; men jeg paastaer, at der i saa Henseende ingen Modsaetning er mellem Hertugdømmerne og Danmark. I Danmark ere jo, som Ordføreren selv bemærkede, ikke Alle tilfredse med det nuværende Valgsystem; paa den anden Side vil der maaskee være Mange i Hertugdømmerne, som i denne Henseende ønske en Tilnærmelse til, hvad der bestaaer i Danmark, ligesom der i Danmark kan være dem, der i denne Henseende ønske en Fjernelse fra det nu her Bestaaende; men der er ingen saadan bestemt Modsaetning mellem de forskellige territoriale Dele som den, jeg nylig har tilladt mig at fremhæve. Jeg kan altsaa ikke see, at de her anførte Grunde kunne have en afgjørende Vægt mod det Mindretals Forslag, som jeg har tilladt mig at bringe under Dmtale. Da imidlertid den høitærede Premierminister ved de stedfundne Forhandlinger med Udvalget erklærede, at Ministeriet ikke kunde tiltræde Forslaget, blev Følgen deraf, at det maatte tages tilbage; det maatte tages tilbage, fordi det var ganske klart, at Thinget havde udtalt sin Tilbøielighed til at slutte sig til det under Forudsætning af, at Regeringen vilde billige det, og at der altsaa paa denne Maade aabnedes en Vej til en Overenskomst. De tidligere Forhandlin-